

NOVICE

Hvala za opičjo družbo! »Delavska Politika« bi nas rada videla v družbi opičjih potomcev, v kateri nam kajpada odkazuje mesto drugovrstnih, manjvrednih in izrojencev. »Delavska Politika« je torej za socialiste pridržala mesto pristnih in polnovrednih opičjih potomcev. Mi socialističnemu glasilu sporočamo: V družbo opičjih potomcev ne gremo! Le obdržite vsa mesta za sebe in za tiste, ki verujejo v socialistični katekizem. Naš katekizem uči, da je človek od Boga vstvarjen ter da je otrok božji. Socialni demokratje — mislimo njihove voditelje, ne pa pristne pristaše, ki dostikrat niti ne vedo, kako so prišli v to družbo — ne verujejo v Boga ne v dušo ne v posmrtno življenje. Za nje je človek samo materija (tvar) in vse njegovo življenje se konča s smrtjo. Takšnemu človeku ni Bog ustvarnik, marveč opica je njegov prednik. Tako stoji v socialističnem katekizmu. Takšen katekizem imajo tudi boljšeвики. Poslednji očitajo socialistom, da niso pravi izvrševalci materialističnega katekizma. Če bi se torej postavilo vprašanje, komu izmed izvrševalcev materialističnega katekizma gre prvenstvo čistokrvnosti in polnovrednosti med opičjim potomstvom, bi boljšeвики to prvenstvo pridržali za sebe, socialistom pa bi očitali, da so se izpridili in izrodili. S tem pa »Delavska Politika« naj brž tudi ne bo zadovoljna.

Socialna demokracija in nemškutarija. Socialni demokratje z besedami povdarjajo, da niso nacionalisti (narodnjaki), marveč internacionalisti (pristaši mednarodnostnega prepričanja). Dejansko pa so povsod na strani močnejšega naroda, kateremu naj slabjši narod služi kot sredstvo. Nepozabljeno je, kako je socialna demokracija v nekdanji Avstriji v Mariboru in drugod podpirala in širila nemškutarijo. Ob glasovanju za plebiscit na Koroškem se je isto zgodilo. Delavci pod vodstvom socialne demokracije so, tako koroški socialni demokratje sami s ponosom povdarjajo, odločili plebiscit v prilog Avstrije. Socialni demokratje smatrajo ravno tako kakor nemške meščanske stranke in kakor Heimwehr to glasovanje kot glasovanje za nemštvo. To je nanovo naglasil socialdemokratski voditelj na Koroškem poslanec Lukas, ki je predsednik koroškega deželnega zbora. Na svečanostni seji tega zbora v petek, 10. oktobra, ob desetletnici plebiscita, je imel govor, v katerem je med drugim rekel: »Izid plebiscita je bil izraz pripadnosti nemški kulturi in jezikovni skupnosti.« — Torej bi koroški Slovenci po mnenju socialdemokratskega voditelja morali sprejeti nemško jezikovno skupnost, to se pravi, postati bi morali Nemci ali boljše rečeno: nemškutarji. Ali niso socialni demokratje ravno takšni nemški zagrizenci in nestrpnosti kakor meščanske stranke s Heimwehrom vred?

Katerega smo vsi poznali, ni več med nami. Jakob Nedeljko, dolgoletni cerkovnik mariborske bazilike Matere milosti, nas je zapustil v noči od petka na soboto. Blagopokojni je bil rojen 1. maja 1859 v Senarski pri Sv. Trojici v Slov. gor. Zgodaj se je posvetil službi cerkve in je bil pri pozidavi mariborske bazilike desna roka pok. p. Kalista. V novi cerkvi je vršil z vne- mo službo cerkovnika na občo zadovojnost duhovščine ter vernikov. Poznan ter obče priljubljen in spoštovan ni bil le v Mariboru in v svojem rojstnem kraju, ampak njegovo ljudomilost, postražljivost in strogi red ter snago v hiši božji so raznesli številni romarji Matere milosti daleč po mili slovenski domovini. Za dolgoletno zvesto cerkveno službovanje ga je odlikoval papež pred leti s posebnim redom. Svojo službo je opravljal z vso vne- mo do zadnjega in mu bo gorečnost, požrtvovalnost in darežljivost za hišo božjo gotovo obilno poplačana od Omege, kateremu je bil zvest služabnik malodane celo svoje življenje. Blagopokojnemu Jakobu, katerega smo vsi dobro poznali, a ga žalibog ni več med nami, ostani ohranjen od strani duhovščine in vernikov hvaležen spomin. Slovenija pa ga naj ohrani v častnem spominu, da je preminul z Nedeljkom zvest in navdušen Slovenec, kateremu se je odločno poznalo v težavnih časih, da je neustrašen sin Slovenskih gor! Počivaj mirno, blaga slovenska duša, in na svidenje!

Slovesna otvoritev mostu pri Zgor- njem Dupleku. Ker so dela pri zgradbi velikega mostu čez Dravo pri Zgor- njem Dupleku tako napredovala, da bo most gotov še tekom 10 dni, je okrajni cestni odbor mariborski skupno s pripravljalnimi odborom v Dupleku določil kot dan otvoritve in blagoslovitve mostu nedeljo dne 26. oktobra 1930. Sporazumno s pripravljalnimi odborom za slavnostno otvoritev se je določil naslednji spored: 1. Ob desetih predpoldne pozdrav gostov na desnem bregu Drave po predsedniku pripravljalnega odbora g. Janku Kostajne- ku. 2. Nato sv. maša na mostu in blagoslovitev istega po presv. škofu g. dr. Ivanu Tomažiču. 3. Govor g. škofa. 4. Zgodovina o zgradbi mostu, govori načelnik okrajnega cestnega odbora g. Franjo Žebot. 5. Otvoritev mostu po zastopniku kr. vlade. 6. Pozdravni govor. 7. Po oficijelni slavnosti, pri kateri sodeluje godba in pevski zbori ter gasilska društva, velika narodna slavnost na travniku tik mostu. Iz Mari- bora bodo ta dan od 8. ure zjutraj za

stalno vozili mestni avtobusi in sicer z Glavnega trga (ob državnem mostu) do Dupleka in nazaj. Opozarjamo pa cenj. občinstvo, da se naj posluži takoj prvih avtobusov od osmih naprej, da ne bo gnječe na vozovih. Vožnja stane le samo 8 Din. Opozarjamo, da bo cenj. udeležencem za okrepljena v dovoljni meri preskrbljeno. Otvoritev in blagoslovitev se vrši ob vsakem vremenu. Ker je z dograditvijo tega važnega pre- hoda čez Dravo v sredini črte med Ma- riborom in Ptujem izpolnjena dolgo- letna želja prebivalstva mariborskega in ptujskega okraja, vabimo k tej po- membni slavnosti prebivalstvo iz vseh občin mariborskega in ptujskega o- kraja.

Nov član vrhovnega zakonodavnega sveta. Ministrski predsednik general Živkovič je imenoval profesorja Ivana Vesenjaka za člana vrhovnega zakono- davnega sveta.

Župnijsko Kezje je dobil tamošnji pro- vizor vl. g. Viktor Lunder in bil inšta- liran dne 1. oktobra 1930.

Smrtna nesreča odličnega moža. V četrtek dne 9. oktobra je razkladal so- de z voza pri bratu vlč. g. župniku A. Tkavcu pri Št. Petru pri Mariboru 43- letni posestnik Jurij Tkavec iz Videža pri Laporju. Hotel je poln sod vina za- držati. Ko je videl, da je preslab, je odskočil, a ga je sod zadel v desno sence. Udarec je bil tako silovit, da je bil dobri mož pri priči mrtev. Blago- pokojni zapušča ženo in 6 otrok. Bil je miroljuben, obče spoštovan in več let župan domače občine. Vrlemu možu, katerega je iztrgala družini ter soso- dom mnogo prezgodaj kruta nesreča, ostani ohranjen časten ter hvaležen spomin, žalujočim preostalim naše is- kreno sožalje!

Maščevanje ali kaj? Od Sv. Marjete pri Ptuju smo prejeli: Plohl Franc iz Prvencev pri Sv. Marjeti se je mudil na polju in je nekdo nanj dvakrat u- strelil. En strel ga je zadel v nogo, dru- gi v glavo od zadaj. Obstreljeni bo v ptujski bolnici ozdravil in sumi, da gre za maščevanje.

Iz vozečega potniškega vlaka, ki vo- zi proti Ljubljani, so morali stopiti v pondeljek zvečer potniki, ki so izsto- pili na slivniškem kolodvoru. Pri tem se je težko ponesrečila 19letna Olga Rojko, hčerka Antona in Marije Rojko iz Hotinje vasi št. 55. Nesrečnemu de- kletu so morali odrezati v bolnici levo nogo.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Z o- peko krito gospodarsko poslopje pose- stnika Jakoba Mastnaka v Ljubečnem pri Celju je pogorelo. Prizadeti ima ob

čutno škodo, ker je zavarovalnina malenkostna.

Povodenj v Savinjski dolini. Hudi nalivi v petek dne 10. oktobra so povzročili izreden porast Savinje in njenih pritokov. Savinja se je dvignila nad navadnim stanjem za 2½ m in preplavila Celje z okolico. Voda je udrila v mesto okoli pravoslavne cerkve ter na Dolgem polju. Takozvani »Otok«, kjer stoji gimnazija, je bil odrezan od mesta, istotako okoliška šola. — Nad Gornjimgradom in okolico se je utrgal oblak, ki je povzročil strahovit naliv in neurje. Povodenj je napravila po celi Savinjski dolini ogromno škodo, ker je valovje odneslo veliko lesa, sadja ter preplavilo vrtove in oblatilo njive ter travnike.

Kako kradejo. Inž. Tadeus Perkitny je objavil v nekem poljskem listu zanimivo razpravo o tem, kako se na svetu krade. Mož je prepotoval skoraj ves svet in zanimal se je, kako tatovi pri poedinah narodih kradejo. Če pusti človek v indijski džungli hišo na stečaj odprto, kakor je navada, najde vse v nji nedotaknjeno, čeprav se vrne šele čez mesec dni. Če stori to med črnici Suahela, ki so deloma že civilizirani na evropski način, ne bo našel čez mesec dni zrcala na steni ali noža na mizi. Utegne se mu tudi pripetiti, da mu puste zamorci prazno steklenico, v kateri je imel pripravljeno pivo za žejo. Če pozabimo zakleniti stanovanje kje na Švedskem ali Norveškem, izgine morda v enem mesecu denar, ležeč na mizi. Če pusti človek odprto stanovanje v Franciji, najde čez teden dni — prazno celo oklopno blagajno. Na Špankem mu izgine že v treh dneh ura in druge manjše stvari poleg posode, na Čehoslovaškem najde že drugi dan gole stene, pa tudi polomljeno pohištvo, na Poljskem pa najde že čez eno uro vse stanovanje prebrskano in polomljeno vse, kar se da zlomiti. — Res je, da se krade povsod in vse, toda tatovi ne poslušajo povsod enako. Samo divji narodi tatvin ne poznajo. Američan se enkrat v življenju temeljito pripravi na roparski napad, opleni vagon z dolarji in živi potem pošteno do smrti. Francoz vlomi enkrat v petih letih v blagajno in ukrade toliko denarja, da je preskrbljen do prihodnjega vloma. Španec napade trgovca na samotnem kraju, potem pa hodi ponosno in samozavestno, kakor da se ni nič zgodilo. Da bi si pa žene kradle dan za dnevom perilo, ki se suši, da bi si sosedje kradli kokoši iz kurnikov, da bi otroci lomili veje z jablan in da bi ne bilo varno nič, kar ni na debeli verigi, to je — poljska lastnost.

Blagoslov bežlj. V francoskem mestu Lyon živi meščan Anton Gulliard, ki je sedaj v 88. letu. Ima 11 sinov in ravno toliko hčera. Ako so zbrani okrog mize vsi njegovi otroci in vnuki, rabi ravno 100 stolov.

Zepet smrtni skok iz letala. Brezposelni šofer iz Hamburga si je izbral prostovoljno čudno smrt: skočil je iz potniškega letala na črti Hamburg—Frankfurt. Mož je obležal pri prči mrtve. To je drugi slučaj, da si je izvolil človek za smrt skok iz zračne višine v

globino na trdo zemljo. Pred nekaj meseci je vzbudil občo pozornost enak samomor žene nemškega ritmojstra Amlingerja, ki je iz žalosti nad izgubo moža pri preizkušanju aeroplana v Moskvi, skočila iz potniškega letala iz višine 2000 m. Je še znan tretji slučaj, ki pa ni dokazan kot samomor. Gre namreč za skrivnostno smrt belgijskega bankirja Löwensteina. Belgijski bogataš je padel iz letala v morje med Francijo ter Anglijo.

Napad v zračni višini. Odkar so začeli uporabljati letala za prevoz denarja in drugih dragocenosti, so predstavili že tudi zločinci svoj delokrog — v zračne višine. Veletvrdka v St. Louis je izročila dolgoletnemu ter zanesljivemu pilotu 600.000 dolarjev v bankovcih z naročilom, da jih prepelje po zraku na naslov banke v Čikagi. Ko je bil aeroplan v višini 700 m, je slišal letalec King za svojim hrbtom glas, ki mu je voščil dobro jutro. Na začudeno vprašanje, odkod da se je vzel potnik, je izjavil neznanec, da je to njegova tajnost. Naenkrat je čutil pilot na sencu cev orožja s pozivom, naj takoj izroči denar. Letalec se ni hotel pokoriti in je grozil, da bo takoj pristal. Bandit je odgovoril, da je tudi on pilot. Napadenemu ni preostalo drugega, kakor da se je spustil na samotni travnik. Takoj po pristanku mu je zločinec odvzel denar. Ko je obvestil ropari o zločinu čikaško policijo, so ga zagrabili radi poverbe in obsodili na večletno ječo. Rešil je nedolžnega detektiv, ki je izsledil pravega lopova in ga predal roki pravice.

Sukno brez gub. Po poročilih angleškega časopisja se je posrečil dijaku predilnega zavoda v Bradfordu izum sukna, ki pri zmučkanju ne zapusti nobenih gub. Kako in s kakimi pripomočki je bilo to sukno izdelano, je še za enkrat tajnost iznajditelja. Angleški predilni strokovnjaki si obetajo od najnovejšega izuma dalekosežne gospodarske koristi ter prednosti, ker bo odslej mogoče razpošiljati gotove obleke v velikih balah, ne da bi se zmučkale in se pokvarile z gubami.

Sam zlodej v ženski osebi. Pred poroto v Königsgrätzu na Češkem so obsodili na smrt na večalih 30letno Jero Bittner iz Plajnic radi trikratnega umora. Njena pomagača, krojaški pomočnik Fisiera in posestniški sin Lihy sta prejela dolgoletno ječo. Jera je poročila že s 16. letom 52letnega trgovca Jožefa Bittner. Kmalu se je navolila starega moža in na njeno prigovarjanje jej je preskrbel ljuček Lihy arzenik (mišnico), katero jej je prinesel njen drugi ljubimec, komaj 17letni Fisiera. Žena je natrosila možu strupa ob priliki slavnostne pojedine. Bittner je umrl vpricho gostov in so bili vsi prepričani, da ga je vzela naravna smrt. Vdova se je preselila k ljubčeku in je nagovorila tega k umoru lastnega očeta, ker je ta znal za zločin nad trgovcem. Sin Lihy je napadel skupno z nekim potepuhom julija leta 1926 očeta in oba lopova sta ga obesila, da je izgledalo, kakor bi bil izvršil samoumor. Potepuha Antona Cappa je Jera kot pomagača ter somišljenika upijnila,

ga zavlekla v parno in jo užgala, da je Capp živ zgorel. Mladi Fisiera je pri povedoval o teh strašnih zločinih svoji nevesti in mlado dekle si je vzelo radi groze življenje.

40 milijonov Angležev. Statistični urad v Londonu je pravkar zaposlen s pripravami za ljudsko štetje, ki se bo vršilo na Angleškem v nedeljo dne 26. aprila 1931. Zadnje ljudsko štetje je bilo tudi na nedeljo leta 1921. Urad je izbral za štetje radi tega mesec april, ker je baš v tem mesecu najmanj oseb odsotnih iz domovine. Leta 1921 so našteali 37.887.000 Angležev. V teh letih pa se je dvignilo število prebivalstva na 40 milijonov.

Roparski napad v Buenos Aires v Argentini v Južni Ameriki. Pet banditov je ustavilo te dni avtomobil državnih vodnih podjetij v Palermoparku v Buenos Aires. Ko so se uradniki zoperstavljali, so otvorili banditi na avto ogenj. Eden uradnikov je bil ubit, dva pomožna uradnika in šofer pa ranjeni. Roparji so se polastili zavoja, v katerem je bilo 300.000 pesov. Ta napad je bila radi tega drzna znamenitost, ker so imeli 200 korakov proč rekruti — strelne vaje, kar pa ni prav nič plašilo ter motilo tolovajev.

Mesto slepcev. V pustem vzhodnem delu Turčije je mesto, katerega prebivalci so po večini slepi. To je mesto Adlyaman, ki šteje 7000 prebivalcev in od teh vidi dobro samo 209, vsi drugi so pa popolnoma ali deloma slepi. Bivši turški sultani niso niti s prstom ganili, da bi olajšali tem nesrečnežem usodo. Celu očesne klinike ni imelo to mesto, čeprav je nad 5000 slepih prebivalcev v njem. Sestradani reveži obdelujejo malo rodovitno zemljo, da se za silo preživljajo. Moderna Turčija se je spomnila tudi teh nesrečnežev, toda sadovi njenega dela se bodo pokazali šele na bodočih pokolenjih. Vzrok splošne slepote je kronično vnetje očesne mreže, ki se podeduje od pokolenja do pokolenja.

Pijana opica. V majhnem mestu na Bavarskem je utekla iz cirkusa opica. Žival je bila izginila brez vsake sledi. Pozneje je postal pozoren neki trgovec na šum ter ropot, ki je prihajal iz njegovega skladišča. Ko je šel pogledat, je ravno še videl, kako je zapustila opica, kateri je bingljaj od vratu kos verige, skladišče skozi dimnik. Po skladišču je bilo vse narobe. Sod octa je bil odmašen ter prevrnjen. Največ zanimanja je pokazala žival za likerje. Iz 50 likernih steklenic je potegnila z zobmi zamaške in steklenke prevrnila, da je liker iztekel. Ne smemo pozabiti, da je opica tudi pošteno pila. Med najbolj drznimi skoki je utekla preganjalcem, dokler je ni premagal alkohol, da je obležala nezavestna.

Nasprotniki alkohola v starih časih. Znano je, da je prepovedal Mohamed svojim vernikom uživanje vina. Baš radi te prepovedi je bilo že v svetopisemskih časih cvetoče vinogradništvo v pokrajinah ob Sredozemskem morju pod arabsko vlado uničeno. Pa tudi v drugih kulturnih državah starega veka so obsojali brezmejno popivanje in prav posebno še pri mladini. V rimski

republikli (ne cesarstvu), ko so še strogo pazili na vzgojo ter čast, je bilo moškimi vino prepovedano pred 30. letom. V Atenah na Grškem v časih modrijana Solona (600 pr. Kr.) je bil višji državni uradnik obsojen na smrt, ker se je v pijanosti večkrat pregrešil zoper npravnostne predpise. Na Spartanskem je zaukazal zakonodajalec Lykurg (840 pr. Kr.), da so morali iztrebiti vinsko trto. Zločini v pijanosti so bili ostrejšje kaznovani kot pa v treznem stanju. Piktrakos, eden od 7 grških modrijanov, je odredil, da so bili kaznovani prestopki v pijanosti dvakrat bolj strogo.

Najdba po 300 letih. Časopis v Oslo je prinesel vest, da so našli ob Kitovem zalivu tri Holandce, ki so umrli pri prezimljenju od leta 1633 do 1637. Umrle Holandce so pokopali v krstah. Od trupel je ostalo le okostje in nekaj od krst. To poletje se je mudila holandska ekspedicija na Jan Mayen, kjer je postavila tamkaj pred 300 leti umrlim domačinom spomenik. Spomenik stoji ob severnem koncu Kitovega zaliva, grob so pa našli ob južnem delu zaliva proti Grönlandiji.

Boljševiki agitirajo na Japonskem. Celo japonsko javnost je presenetilo odkritje, ki ga je nedavno napravilo japonsko orožništvo. Dočim se je splošno sumilo, da so komunisti stalno na propagandi v vseh japonskih krogih, in da so prodrli celo tudi že v armado, vendar pa si niso mogli misliti, da se je komunistične kuge nalezal že celo generalni štab sam. Zato je razumljivo vznemirjenje, ki se je polastilo japonskih vojaških krogov ob novici, da je bilo aretiranih šest oseb, uslužbenih pri armadnem generalnem štabu, katerim se je dokazalo, da so v zvezi z Moskvo in so od tamkaj plačani, da razširjajo komunistično propagando po japonskih vojaških središčih. Kolkor se da povzeti iz pomanjkljivih vesti, ki so skozi cenzuro prodrle v javnost, je bil vodja te propagande neki Kanazawa, risar zemljevidov pri generalnem štabu. Proti njemu se glasi obdolžba, da je izdajal Moskvi vojaške tajnosti in da je na skrivaj razpečaval brošuro »Senki«, komunistično glasilo. Na svojem domu je tiskal tudi razne druge komunistične okrožnice. Za razpečevanje teh listin se je posluževal šestih mož, ki so bili tudi v službi generalnega štaba. Oblasti nadaljujejo z raziskavanjem. Tudi drugače je Japonska že neverjetno okužena od komunizma, tako da nekateri tukajšnji listi kar očitno stavijo vprašanja, ni li cela dežela že popolnoma v rdeči oblasti? Policija je izjavila, da stalno vodi obsežen lov za agitatorji, in znano je, da je že na tisoče voditeljev pod ključem, vendar pa so v sedanji gospodarški krizi in ob velikem brezdrlju prebivalstva tla tako ugodna za komunizem, da njega razširjanje ne more zažeziti še tako strogo preganjanje.

Dr. France Podkoritnik, bivši asistent na kirurški oddelku splošne bolnice v Mariboru, je odprl privatno prakso v Velenju. 1253

Zelodčne bolečine, pritisk v črevesju, zapeka, gniloba v črevesu, žolčnat okus v ustih.

slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi »Franz Josefova« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefovo« vodo toplo priporočati kot v te namene služeče zdravilo.

»Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Ne bojte se pranja! Perite s pravim terpeninovim milom **Gazela** in Vaš trud bo za polovico manjši!

*

O postanku in razpadu mest.

V zadnjem času prinaša ameriško dnevno časopisje debelo tiskane oglase s pozivom: »Mesto išče 50.000 prebivalcev.«

Vsebinsko tega poziva je treba vzeti dobesedno. Mesto, ki išče prebivalce, se imenuje Radburn in je oddaljeno od Newyorka 25 km. Pred enim letom so mu položili temeljni kamen in danes je novo mesto opremljeno z najnovejšimi iznajdbami tehnike. Radburn je mesto vrtov; saj zavzemajo 70% celotne površine parki ter vrtno naprave, nadaljnih 15% so vrtovi krog hiš in zidanih je le 15%. Mesto obstoji iz samih enodružinskih hiš, ima velik magistrat, 2 cerkvi, več šol, 2 gledališči, električno, vodovodno in plinarniško podjetje. Vse je gotovo, le prebivalci še manjkajo in te vabijo sedaj časopisni oglasi.

Imenovano mesto se nima zahvaliti za nastanek kakemu trenutnemu razpoloženju ameriškega milijarderja, ampak dejstvu: otrokom omogočiti v mestu, kjer bodo stanovali, popolnoma prosto gibanje. Ustanovljena je bila družba z glavnico 100 milijonov dolarjev in ta bo upeljala glede zidanja mest novo dobo. Doslej so se rodila mesta zgolj po naključju — v tem oziru bo odslej povsem drugače.

V Radburnu ni nobenih prometnih cest, samo poti med vrtovi, ki spajajo med seboj posamezne skupine hiš. — Ceste za promet so ob robu posameznih mestnih oddelkov in tako zgrajene, da bodo spajale med seboj dele mesta, ki še le bodo nastali v bližnji bodočnosti. Tudi trgovine se nahajajo ob teh obrobnihih cestah.

Stavbenik Aleksander M. Bing, zgraditelj mesta, hoče zvezati naselbino z mogočnim mostom preko Hudson reke z Newyorkom. Most bo omogočal, da bo vsakdo, ki bo zaposlen v Newyorku — tudi lahko stanoval v novem mestu. Bing upa, da bo naselil na ta način mesto tekom par mesecev.

Ta način ustvarjanja mest uporablja že davno v Kaliforniji. Špekulant si stavbenimi prostori se polastijo tamkaj zemljišč, potegnejo meje mestu, zgradijo kanalizacijo, električne, vodovodne ter plinske naprave in določijo, kamor bodo prišle posamezne hiše. Nato začnejo vabiti ljudi in jim ponujati stavbene parcele. Radi boljše orientacije so pritrjene na različnih prostorih table, ki povedo, kje bodo stala javna poslopja, kakor: šole, cerk-

Samo 110 Din

gramofon iz belolakirane pločevine!

Samo 250 Din

enovrstna ročna harmonika 14x26 cm!

Samo 270 Din

gitara z med. mehanizmom! (Več vrst v ceniku!)

Razpošilja

1004/8

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar. Zahtevajte takoj novi veliki ilustrirani cenik v več tisoč slikami, katerega dobite zastonj!

ve itd. Poiščejo še industrijalca, ki pozida tovarno in nekaj mesecev za tem oživi nova naselbina.

V deželi vseh nemogočnosti v — Ameriki se ne dvigajo iz tal le nova mesta, ampak tudi izginjajo ter propadajo že ustanovljena. Pred 2 leti so odkrili v zapadnem delu države Teksas znatne oljnate vrelce. Z ameriško brzino se je rodilo v bližini vrelcev velenje Grub. V 6 mesecih je štel modern Grub že 100.000 prebivalcev. Lepa dne so usahnili oljnati izvirk in velenje mesto je bilo takorekoč čez noč — razljudeno. 100.000 ljudi se je razletelo na vse štiri vetrove, pustilo moderne hiše prazne in danes je pogled na mesto Grub naravnost strahoten. Po širokih mestnih ulicah ni videti niti enega človeka in po najbolj krasnih palačah gnezdiijo ptiči.

Pa tudi po drugih prekomorskih pokrajinah prepuščajo mesta propasti. Mesto Canberra leži v Avstraliji. Pozidali so ga pred 17 leti. Upali so, da bo štelo kmalu 100.000 prebivalcev. Tozadevni upi se niso izpolnili, Canberra životari danes s komaj 7000 prebivalci.

Se pred svetovno vojno so namerali zgraditi Argentinci novo glavno mesto. Bili so uverjeni, da Buenos Aires nikakor ne odgovarja zahtevam novodobnega glavnega mesta. Rodilo se je 50 km od Buenos Aires mesto Plata. Po posebnem zakonu so morali vsi državni uradniki prebivati v Plat. Kljub vsemu prizadevanju se mesto ni moglo razviti. Buenos Aires je ostalo s tremi milijoni prebivalstva še nadalje glavno mesto in Plato zapuščajo ljudje od leta do leta.

Bogatini si lahko kupijo v Ameriki kar cela mesta. V državi Ohio je naprodaj mestece St. Blazey. 5000 prebivalcev je sklenilo, da prodajo mesto z vsem, kakor je in stoji onemu, ki bo ponudil največ. Za izkupiček hočejo pozidati mesto v kakem drugem kraju. Zahtevajo 7 milijonov dolarjev in so že v pogajanjih s čikaškim milijonarjem.

*

Iz življenja slovitih plešalcev na vrvi.

Starka na vrvi.

Leta 1853 je bila v Parizu na Marsovem polju v višini 30 m napeta vrvi, po